

Bruxelles, den 27. marts 2023
(OR. en)

7808/23

Interinstitutionel sag:
2021/0424(COD)
2021/0425(COD)

ENER 155
ENV 304
CLIMA 158
IND 147
RECH 111
COMPET 264
ECOFIN 281
CODEC 475

NOTE

fra:	De Faste Repræsentanternes Komité (1. afdeling)
til:	Rådet
Komm. dok. nr.:	15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1 15096/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1
Vedr.:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning) – Generel indstilling

I. INDLEDNING

1. Den 15. december 2021 forelagde Kommissionen forslag til direktivet om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint og forordningen om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint ("gaspakken") som en ny EU-ramme for dekarbonisering af gasmarkederne, fremme af brint og reduktion af methanemissioner.

2. Pakken vedrørende dekarbonisering af brint- og gasmarkederne skal gøre det muligt at dekarbonisere naturgasforbruget ved at skabe en lovgivningsmæssig ramme for en særlig brintinfrastruktur og særskilte brintmarkeder og for integreret netplanlægning. Den fastsætter også forbrugerbestemmelser og styrker forsyningssikkerheden.

II. STATUS

1. I juli 2022 indledte det tjekkiske formandskab i Energigruppen forhandlinger om forslagene, der blev videreført af det svenske formandskab i første kvartal af 2023. På grundlag af disse drøftelser har formandskabet forelagt syv revisioner af både forordningen og direktivet.
2. Forslagene blev også drøftet på samlingen i TTE-Rådet (energi) den 25. oktober 2022 i Luxembourg med hovedfokus på udviklingen af brintmarkederne, tarifarabatter for vedvarende og kulstoffattige gasser og iblanding af brint i naturgassystemet. Ministrene gav formandskabet politiske retningslinjer og udstak en kurs for det videre arbejde.
3. Den nuværende syvende revision, jf. dokument 7556/23 og 7557/23, bør tjene som grundlag for den generelle indstilling. Ny tekst er markeret med **fed** og udgået tekst med [...].

III. ARBEJDET I EUROPA-PARLAMENTET OG ANDRE EU-ORGANER

1. I Europa-Parlamentet er Udvalget om Industri, Forskning og Energi (ITRE) det ansvarlige udvalg for begge sager. MEP Jerzy Buzek (PPE, Polen) er udpeget som ordfører for forordningen, og MEP Jens Geier (S&D, Tyskland) er udpeget som ordfører for direktivet. Europa-Parlamentet vedtog begge betænkninger den 16. februar 2023.
2. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog sin udtalelse om forslaget den 19. maj 2022, og Det Europæiske Regionsudvalg afgav sin udtalelse den 12. oktober 2022.

IV. VIGTIGSTE ELEMENTER I FORMANDSKABETS KOMPROMISFORSLAG

1. Medlemsstaterne støttede den måde, hvorpå TTE-Rådets orienterende debat og drøftelserne i Energigruppen blev afspejlet i arbejdet med de syv revisioner af de to forslag.
2. De vigtigste ændringer kan sammenfattes således:

For så vidt angår forordningen:

- a) I artikel 3 blev det under markedsprincipperne præciseret, at virksomheder, der er aktive i det samme indfødnings-udtags-system, vil kunne udveksle gasser ved de virtuelle handelspunkter eller fysisk ved sammenkoblingspunkter.
- b) I artikel 5, stk. 6, artikel 7, stk. 7, og betragtning 70a blev der indført en ny undtagelsesbestemmelse, der giver medlemsstaterne mulighed for at træffe forholdsmæssige foranstaltninger for midlertidigt at begrænse en enkelt netbrugers forhåndsbud på kapacitet ved indfødningspunkter og ved LNG-terminaler med henblik på leverancer fra Den Russiske Føderation og Belarus.
- c) Hvad angår certificering af lagersystemoperatører, blev teksten fra forordningen om gaslagring, der blev vedtaget i juni 2022, indarbejdet her i den nye artikel 13b. I forbindelse med denne tilføjelse blev der tilføjet et nyt stk. 3 i artikel 15 vedrørende anvendelse af en rabat på 100 % på kapacitetsbaserede transmissions- og distributionstariffer for underjordiske gaslagerfaciliteter og LNG-faciliteter.
- d) I artikel 16 blev der differentieret mellem tarifrabatter for vedvarende og kulstoffattige gasser i naturgassystemet, hvor tarifferne er fastsat til henholdsvis 100 % og 75 %. De nationale regulerende myndigheders mulighed for at beslutte ikke at anvende rabatter eller at nedsætte dem blev indført for at afspejle betænkelighederne hos de medlemsstater, der har eller forventer at have en høj andel af vedvarende/kulstoffattige gasser i deres energimiks, eller som kan være betænkelige ved de potentielle indvirkninger på grænseoverskridende strømme.

- e) Artikel 19 vedrørende grænseoverskridende samarbejde om gaskvaliteten i naturgassystemet finder nu kun anvendelse på brintblandinger, hvor brintindholdet, der blandes i naturgassystemet, ikke overstiger 2 volumenprocent. For at løse eventuelle tvister vedrørende begrænsninger af strømme på tværs af grænserne som følge af forskelle i brint, der blandes i naturgassystemet, vil de berørte nationale regulerende myndigheder kunne træffe fælles koordinerede afgørelser. Løsningen afspejler flere medlemsstaters skepsis med hensyn til blanding, og samtidig sikres der uhindrede grænseoverskridende gasstrømme. Formålet med forordningen er at opretholde en harmoniseret tilgang på EU-plan vedrørende gaskvalitet, herunder iltindhold og blanding.
- f) I artikel 20b om fælles specifikationer for biomethan blev artiklens anvendelsesområde præciseret.
- g) Hvad angår artikel 67 (ændringer af forordningen om energiforsyningssikkerhed), blev forskellige bestemmelser anset for forældede, hvorfor man lod dem udgå. De blev formuleret inden energikrisen og er siden da blevet erstattet af Rådets nødforordning om styrkelse af solidariteten gennem bedre koordinering af indkøb af gas, pålidelige prisbenchmarks og udveksling af gas på tværs af grænserne og af Kommissionens arbejde med platformen for indkøb af gas. Desuden mente mange delegationer, at tiden endnu ikke er til at gå videre med detaljerede ændringer af lovgivningen om forsyningssikkerhed på grund af den aktuelle krise.

For så vidt angår direktivet:

- a) De nye betragtninger 35a og 36a indeholder flere præciseringer af ligheder og forskelle mellem VE-fællesskaber (i henhold til direktivet om vedvarende energi) og borgerenergifællesskaber (i henhold til gasdirektivet).
- b) Betragtning 70 blev præciseret for at sikre, at de bestemmelser om horisontal adskillelse af brint, der er fastsat i artikel 63, ikke indebærer funktionel adskillelse af forvaltningen eller adskillelse af ledelse eller personale, og at synergier mellem netoperatører, f.eks. gennem deling af tjenester og forvaltningsstrukturer, derfor kan bevares fuldt ud.
- c) Vedrørende definitioner i artikel 2:
 - For så vidt angår definitionerne af kulstoffattig i nr. 10)-12) blev der for at imødegå medlemsstaternes bekymringer for, at disse definitioner mangler præcision vedrørende tærsklen for reduktion af drivhusgasemissioner på 70 %, tilføjet et fossilt brændstof, der sammenlignes med (som fastsat i direktivet om vedvarende energi).
 - Der blev foretaget væsentlige ændringer af definitionen af "indfødnings-udtags-systemet" i nr. 53) for at skabe større klarhed om adgangen til produktionsanlæg og TSO'ernes og DSO'ernes rolle.
- d) Der blev tilføjet en ny artikel 4a for at imødekomme medlemsstaternes anmodninger vedrørende det offentlige indgreb i fastsættelse af priserne i tilfælde af en naturgaskrise.
- e) I artikel 8 blev det præciseret, at medlemsstaterne med henblik på certificering af vedvarende og kulstoffattige gasser vil pålægge de økonomiske aktører at overholde bæredygtighedskriterier og kriterier for drivhusgasbesparelser som fastsat i direktivet om vedvarende energi.

f) For så vidt angår de forbrugerrelaterede bestemmelser:

- I artikel 11 blev det præciseret, at i tilfælde af bundtede tilbud vil kunder kunne opsige individuelle tjenester i en kontrakt, og kunder vil kunne opsige deres gasforsyningskontrakter med kort varsel.
- Der blev tilføjet en ny artikel 11a for at sikre tilstrækkelige forbrugerbeskyttelsesregler i tilfælde af udfasning af naturgas. Det blev også præciseret, at der bør tages hensyn til behovene hos sårbare kunder eller kunder, der er berørt af energifattigdom.
- Medlemsstaterne fik fleksibilitet med hensyn til oprettelse af borgerenergifællesskaber, jf. artikel 14. Det lokale aspekt af disse fællesskaber blev også understreget. For at understrege den rolle, som privatkunder spiller, tildeles de desuden mindst 15 % af stemmerettighederne.
- I artikel 15 blev det præciseret, hvilken type kunder der bør have mulighed for at vælge elektroniske regninger og faktureringsoplysninger.
- I artikel 17 (ligesom i artikel 16 vedrørende naturgas) blev der tilføjet en bestemmelse, der giver en medlemsstat mulighed for at knytte forpligtelsen til at indføre intelligente målersystemer i brintsystemet til en cost-benefit-analyse.
- I artikel 20 blev der foreslået en præcisering af, at medlemsstaterne kan undtage privatkunder, som ikke anvender gas til opvarmning, fra kravet om at have en konventionel naturgasmåler. Undtagelsen er også blevet udvidet til at omfatte bygninger, hvor størstedelen af forbrugerne er husholdninger, der anvender gas på en sådan måde.

- g) I artikel 31 omfattede Kommissionens forslag en vækstfase frem til 2030, hvor brintmarkederne skulle udvikle sig, hvorefter mere detaljerede regler skulle finde anvendelse. Overgangsfasen for elementer ved udformningen af brintmarkedet blev imidlertid forlænget indtil udgangen af 2035 for at afspejle bekymringerne for, at brintmarkedet ikke vil være modent nok i 2030 til at gennemføre reguleret tredjepartsadgang. Fastsættelsen af en bestemt dato øger også forudsigeligheden for interessenterne sammenlignet med en revisionsmekanisme.
- h) I henhold til artikel 32 er medlemsstaterne i princippet forpligtede til at sikre gennemførelsen af et system med tredjepartsadgang til brintterminaler baseret på forhandlet adgang. Der blev dog tilføjet fleksibilitet, således at medlemsstaterne også kan beslutte at anvende reguleret tredjepartsadgang til disse terminaler.
- i) Artikel 34 vedrørende nægtelse af adgang og tilslutning blev udvidet ved en tilføjelse af, at en medlemsstat kan tillade TSO'en eller DSO'en at nægte adgang (eller afbryde forsyningen) for at sikre overholdelse af gennemførelsen af det i EU's klimalovs fastsatte mål om klimaneutralitet.
- j) Artikel 46, stk. 2, blev ændret for at give medlemsstaterne skønsbeføjelse til at tildele ansvaret for etablering af grænseoverskridende sammenkoblinger til visse brintnetoperatører alene.
- k) Artikel 47 om undtagelser fra visse forpligtelser for eksisterende brintnet blev ændret, navnlig ved at fjerne tidsbegrænsningen for undtagelserne og samtidig medtage en markedstest, som den nationale regulerende myndighed skal foretage, når en undtagelse bør udløbe.

- l) Artikel 48 om geografisk afgrænsede brintnet er blevet udvidet for at give mulighed for at undtage isolerede net eller distributionsnet fra visse forpligtelser og fastlægge en ramme svarende til den, der gælder for gasdistributionsnet. Der blev tilføjet en ny betingelse, der erstatter den "enkelte nettilslutning". De nationale regulerende myndigheders mulighed for at trække fordelene ved undtagelsen tilbage blev afgrænset bedre.
- m) Artikel 49 om brintsammenkoblingslinjer med tredjelande blev præciseret. Den reviderede udgave fastsætter, at medlemsstaterne er forpligtede til at indgå internationale aftaler eller en mellemstatslig aftale i henhold til artikel 82, inden de driver en sådan sammenkoblingslinje, eller før de agter at blive tilkoblet.
- n) For så vidt angår rapportering om udvikling af brintnet giver kompromisteksten medlemsstaterne fleksibilitet til at anvende enten artikel 52 eller 51, når de udarbejder en rapport med en oversigt over den brintnetinfrastruktur, de har til hensigt at udvikle.
- o) I artikel 53 om finansiering af grænseoverskridende brintinfrastruktur fastsætter kompromisteksten, at brintsammenkoblingsprojekter, undtagen projekter af fælles interesse, bærer deres egne omkostninger og kan finansieres gennem tarifsyste­met. De kan også udarbejde en projektplan, herunder en anmodning om grænseoverskridende omkostningsfordeling. Der er foretaget tilsvarende ændringer af forordningens artikel 6.

- p) I artikel 62 indebar Kommissionens oprindelige forslag vedrørende vertikal adskillelse af brintnetoperatører, at adskillelsesmodellen med den uafhængige transmissionsoperatør ("ITO") skal udløbe inden udgangen af 2030, og at modellen med den uafhængige systemoperatør ("ISO") og ITO-modellen kun skal være tilgængelige for brintnet, der ved gaspakkens ikrafttræden tilhørte vertikalt integrerede virksomheder.

Modellen med ejerskabsmæssig adskillelse blev bibeholdt som standardadskillelsesmodel, men artikel 62, stk. 4, blev dog omformuleret for at give større fleksibilitet med hensyn til udpegelsen af den enhed, der skal fungere som integreret brintnetoperatør i overensstemmelse ITO-reglerne. Brintnetoperatører kan også drage fordel af undtagelser for eksisterende brintnet og geografisk afgrænsede net (artikel 47 og 48), og anvendelsen heraf er blevet forenklet.

- q) I artikel 80 blev de omstændigheder, hvorunder medlemsstater, som ikke er direkte tilsluttet en anden medlemsstats sammenkoblede system, kan fravige de særlige bestemmelser i direktivet, ændret. I samme artikel er der indført en undtagelse fra adskillelsen for Luxembourg for at afspejle landets nuværende rlovgivningsmæssige ramme på gas- og elmarkederne. Der er indført en yderligere undtagelse i den nye artikel 80a på grund af de særlige omstændigheder i Estland, Letland og Litauen.

V. **KONKLUSIONER**

1. I lyset af ovenstående opfordres Rådet til at gennemgå formandskabets kompromistekst, jf. dokument 7556/23 og 7557/23, drøfte alle udestående spørgsmål, som delegationerne har rejst, og nå til enighed om Rådets generelle indstilling med henblik på de kommende forhandlinger med Europa-Parlamentet.